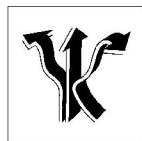

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра іноземної філології та перекладу

Затверджую:

Директор ННПСН

_____ Раєвська Я.М.

“__29__” _____ серпня _____ 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри

Іноземної філології та перекладу

Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні технології в професійній діяльності

спеціальності: _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ другий (магістерський) рівень
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації: 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно),
перша англійська
(за наявності) _____ (назва спеціалізації)

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни: Бахов Іван Степанович , доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу.

Викладач: Курбанова О.С., кандидат філологічних наук, доцент.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу
Протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри _____ І. С. Бахов
(підпис)

Силабус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
035 Філологія
(назва освітньої програми)

29.08.2024р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____
(підпис)

Силабус перевірено
(дата)

Заступник директора _____ Т.В. Нич
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) , «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) , «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) , «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) , «__»__ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

**Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу**

Назва дисципліни	Інформаційні технології в професійній діяльності
Викладач (-і)	Бахов Іван Степанович
Портфоліо викладача (-ів)	Доктор педагогічних наук, професор
Контактний тел.	066-516-62-92
E-mail:	bakhov.ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-inozemnih-mov/robochi-navchalni-programi2.html
Консультації	п'ятниця, 08:30 - 09:50

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна зорієнтована на забезпечення формування базової складової інформаційно-технологічної компетентності майбутніх філологів. Курс передбачає засвоєння знань щодо сутності та властивостей інформаційних технологій, їхнього використання, напрацювання навичок використання програмного забезпечення для успішного вирішення навчальних завдань та завдань майбутньої професійної інформаційної діяльності у сферах філології, перекладу, освітньої діяльності з іноземних (германських) мов та літератур.

2. Мета: сприяти ефективному засвоєнню студентами знань з дисципліни «Інформаційні технології в перекладі»; навчити магістрів/магістринь використовувати набуті знання для успішного розв'язання прикладних завдань мовознавства – вивчення іноземних мов, перекладу, лінгвістичних досліджень; навчити студентів/студенток безпомилково здійснювати пошук інформації; виробити навички безпечної роботи з інформацією в Інтернеті та на електронних пристроях загального користування.

3. Завдання: формувати повне і чітке уявлення про задачі і проблеми застосування інформаційних технологій в перекладацькій діяльності; удосконалювати навички пошуку необхідної інформації в Інтернеті; удосконалювати навички роботи з електронними словниками (термінологічними базами даних); ознайомити із системами автоматичного перекладу, знати їх переваги та недоліки; розвивати навички роботи із системами автоматичного перекладу; опанувати сучасні комп'ютерні технології перекладу (системи Machine Translation і Translation Memory).

Академічна доброчесність. У своїй діяльності з реалізації державної політики у сфері якості освіти дотримуватись зазначених в «Кодексі академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» основних принципів та фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

4. Формат курсу: очний (*offline*)

5. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Загальні компетентності

1. Соціокультурна компетентність:

- розуміти роль культури, науки в розвитку цивілізації, їх співвідношення і пов'язаних з ними сучасних соціальних і етичних проблем, цінності наукової раціональності та її історичних типів, знати структуру, форми і методи наукового пізнання, їх еволюцію;
- знати форми і типи культур, основні культурно-історичні світові центри і регіони, закономірності їх функціонування і розвитку, знати історію культури України, її місце в світовій культурі і цивілізації;
- бути обізнаним у найважливіших галузях і етапах розвитку гуманітарного і соціально-економічного знання, основних наукових школах, напрямках, концепціях, джерелах гуманітарного знання і видах роботи з ними; вміти аналізувати в загальних рисах основні економічні події в своїй країні і за її межами, знаходити і використовувати інформацію, необхідну для орієнтування в основних поточних проблемах економіки; знати права і свободи людини і громадянина, вміти їх реалізувати у різних сферах життя, знати Конституцію України
- мати уявлення про наукові, філософські і релігійні картини світу, сутність призначення і сенс життя людини, про різноманітність людського пізнання, співвідношення істини і помилки, безвір'я і віри, раціонального та ірраціонального в людській уяві, особливості функціонування знання в сучасному суспільстві, про естетичні цінності, їх значення в творчості і повсякденному житті, вміти орієнтуватися в них; сприймати і розуміти різні жанри мистецтва (художню літературу, живопис, музику).

2. Інформаційна компетентність:

- вміти користуватися сучасними інформаційними технологіями; вільно орієнтуватися у стрімкому потоці наукової інформації, вести особистий науковий пошук за допомогою різних інформаційних систем; вміти користуватися електронними носіями для ведення навчальної документації середньої та старшої школи; бути обізнаним та вміти вільно користуватися інформаційними системами: бібліотеками, каталогами, архівами, локальними та глобальними мережами для ефективного пошуку та структурування інформації.

3. Комунікативна компетентність:

- знаходити засоби виражати особисте ставлення учителя-гуманіста до культурно-естетичних проблем;
- вміти виражати і обґрунтовувати свою позицію з питань, які стосуються до історичного минулого; сензитивність до можливостей адаптації матеріалу відповідно до умов загальноосвітніх навчальних закладів; уміння застосовувати різні методичні ситуації в залежності від навчального контексту;
- уміти в практичній діяльності застосовувати знання етикету і дотримання етики ділового спілкування; вільно володіти українською мовою як державною і як мовою професійного та повсякденного спілкування з учнями, іноземними мовами; використовувати вербальні і позамовні засоби комунікації, техніки взаємодії в комунікаційних актах зі школярами, батьками, колегами, адміністрацією школи.

Фахові компетентності

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній діяльності у галузі філології, лінгвістики, літературознавства, перекладу, що передбачає застосування теорії та методів філологічної та лінгвістичної науки, забезпечення письмової та усної комунікації, проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
- Здатність спілкуватися державною та іноземною мовою/мовами як усно, так і письмово

- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- Здатність працювати в команді та автономно
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність використовувати з точністю і лінгвістичною правильністю терміни в усному і писемному професійному мовленні
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень

6. Тривалість курсу: 90 годин, з них: 20 години аудиторної роботи, 14 год. – семінарський (практичних) занять, 56 годин – самостійної роботи, підсумковий контроль – у формі іспиту.

7. Статус дисципліни: *обов'язкова.*

8. Пререквізити: Курс «Інформаційні технології в професійній діяльності» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

9. Технічне й програмне забезпечення/ обладнання – мультимедійний проектор, комп'ютер (ноутбук) для проведення аудиторних занять, інтернет.

10. Політика курсу:

- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (в разі порушення – письмова робота студента/студентки вважається недійсною).

11. Структура навчальної дисципліни.

№ з/п	Найменування тем
1	Тема 1. Вступ. Теоретичні основи інформатики, та інформаційних технологій
2	Тема 2. Системне програмне забезпечення
3	Тема 3. Прикладне програмне забезпечення. Призначення та функціональні

	можливості текстового процесора
4	Тема 4. Основні дії з документом: створення, редагування, робота з графічними об'єктами.
5	Тема 5. Створення, редагування та форматування таблиць
6	Тема 6. Призначення та загальна характеристика табличних процесорів. Інтерфейс вікна, головне меню, основні команди.
7	Тема 7. Створення таблиць. Робота з формулами. Посилання на комірки. Правила створення формул
8	Тема 8. Майстер діаграм. Графічна інтерпретація даних.
9	Тема 9. Майстер функцій. Вбудовані функції. Загальні відомості та правила їх використання в формулах
10	Тема 10. Майстер функцій. Математичні, логічні, статистичні функції та функції дата та час.
11	11. Тема 11. Теорія баз даних. Реляційна модель бази даних – Ms Access.
12	Тема 12. Архітектура СУБД MS Access. Основні об'єкти бази даних Ms Access.

Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль складається з лекційної та семінарської/практичної частини:

- Змістовий модуль I (лекційні теми 1-5, семінарські теми 1-4).
- Змістовий модуль II (лекційні теми 6-10, семінарські теми 5-7).

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінари та консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як:

лекція-дискусія – запитання до аудиторії, запрошення до колективного дослідження – швидка «мозкова атака».

лекція з застосуванням техніки зворотного зв'язку (якщо є технічна можливість) – отримання даних від усієї групи студентів на поставлене запитання.

лекція-консультація – наприклад, перша частина заняття проводиться у вигляді лекції, в якій викладач відповідає на питання студентів, які виникли в процесі попередньо-пошукової роботи, доповнюючи і розвиваючи їх на свій розсуд; друга частина проходить у формі відповідей на додаткові запитання студентів, вільного обміну думками і завершується заключним словом лектора.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Виступ з основного питання	– до 5 б.
Усна наукова доповідь	– 0,5- 5 б.
Запитання до виступаючого	– 0,5-1 б.
Участь у дискусіях та інтерактивних формах організації заняття, доповнення, рецензії за виступ	– 0,5- 3 б.
Письмові завдання (аудиторні):	
– тестові	– 10 б.

– контрольні	– до 5 б.
Письмові роботи, що виконуються студентами за бажанням в позааудиторний час:	
реферати	– до 5 б.
есеї	– до 4 б.
практичні завдання	– до 3 б.

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота передбачає створення власних проєктів, досліджень з теми та оформлення звітної документації.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентам пропонують тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Поточний контроль знань здійснюється щомісяця шляхом опитування за вивченими темами курсу, підсумковий – наприкінці семестру за наявності позитивних оцінок поточного контролю у формі заліку.

Залік. Магістри виконують практичні завдання, що супроводжуються усною теоретичною аргументацією. (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. *Робоча навчальна програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю
Індивідуальне завдання виконуються у формі розрахунково-графічної роботи призначеної для контролю засвоєння студентами матеріалу навчальної дисципліни. Для свого варіанта предметної області студент повинен виконати та документувати заданий йому варіант. Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з

		повторного складання	можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна

1. Дарчук Н.П. Комп'ютерна лінгвістика (автоматичне опрацювання тексту). — К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. — 351 с.
2. Інформаційні технології у професійній діяльності перекладача: навчальний посібник з інформаційних технологій для студентів першого (бакалаврського) рівня, а також другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань «Гуманітарні науки», спеціальності «Філологія», «Переклад»/Є. В. Долинський, К.М. Скиба — Хмельницький : ХНУ, 2016. — 75 с.
3. Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. Підручник. — Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2006. — 188 с.
4. Корпусна лінгвістика / За ред. В. А. Широкова. — К.: Довіра, 2005. — 471 с.
5. Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика: Вступ до спеціальності. Львів: Афіша, 2008 — 224с.
6. Пешак М. М. Нариси з комп'ютерної лінгвістики. — Ужгород: Закарпаття, 1999 — С. 51-173.
7. Широков В. А. Комп'ютерна лексикографія. К.: Наукова думка, 2011. 340 с.

Додаткова

8. Демська-Кульчицька О. Корпуси мов і один із можливих підходів до проектування корпусу текстів української мови // Лінгвістичні студії. Вип. 13. — Донецьк, 2005. — С. 8-16.
9. Карпіловська Є.А. Машинні версії традиційних словників як основа для укладання комп'ютерних словників і тезаурусів // Мовознавство. — 1996. — № 4-5.
10. Клименко Н.Ф. Нові підходи до укладання комп'ютерних словників // Мовознавство. — 1996. — № 4-5.
11. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А. Передмова // Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Карпіловський В.С., Недозим Т.І. Словник афіксальних морфем української мови. — К., 1998.
12. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Комарова Л.І. та ін. Морфемно-словотвірний фонд української мови як дослідницька та інформаційно- довідкова система // Мовознавство. — 1990. — № 6. — С. 41-50.
13. Комп'ютерна лексикографія: Навч. посібник / Черницький В.Б. — Миколаїв: НУК, 2004.- 81с.
14. Кочерган М. Вступ до мовознавства. — К.: Видавничий центр "Академія", 2006. — 368с.
15. Пешак М.М. Стан і перспективи комп'ютерної лексикографії в Україні / Мовознавство. — 1996. — № 4-5.
16. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Широков В.А. Теоретико- лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. — 1996. — № 4-5.
17. Русанівський В.М., Широков В.А. Інформаційно-лінгвістичні основи сучасної тлумачної лексикографії // Мовознавство. — 2002. — № 6. — С. 7-48.

Інтернет-ресурси:

1. «Місто перекладачів» <http://www.trworkshop.net/>
2. An Introduction to CAT Tools (Translation Memory). - Keyport corporation. URL: <http://www.horsefrog.com/japanese-translator-patent/mod/resource/view.php?id=108>
3. Bowker, Lynne. Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction. - University of Ottawa Press, 2002. - 185 p. URL: <http://books.google.com/books?id=ly29-mc6dO0C>
4. Google Scholar (<http://scholar.google.com>)
5. Google Translate (<http://translate.google.com>)
6. OmegaT (<http://www.omegat.org>)
7. PROMT (<http://www.translate.ru>)
8. SDL Multiterm (<http://www.trados.com>)
9. SDL Trados (<http://www.trados.com>)
10. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.compling-info.narod.ru/>
11. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.mova.info/>
12. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.philology.ru/>
13. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.rozum.org.ua/>
14. Інформаційно-довідковий портал: <http://www.ulif.org.ua/>
15. Польський національний корпус <http://korpus.ia.uni.lodz.pl/>
16. Російський національний корпус <http://www.ruscorpora.ru/>
17. Словник Lingvo: <http://www.lingvo.ua/ru>
18. Словник Multitran: <http://www.multitran.ru/c/m.exe?a=1&SHL=2>
19. Форум Lingvo: <http://forum.lingvo.ru/actualforum.aspx>

Джерела іноземними мовами

1. Binhua Wang. Perceptions-of-Machine-Translation-and-CAT-by-Professionals-and-the-General-Public. *International Journal of Translation, Interpretation, and Applied Linguistics*. July 2020. 2(2):1-14. DOI: [10.4018/IJTIAL.20200701.oa1](https://doi.org/10.4018/IJTIAL.20200701.oa1)
2. [Wei Zhao](#). Open Access Special Issue on Computer-Aided Translator Training: IJTIAL 2(2) Abstract Announcement. 2020. https://www.researchgate.net/publication/342855919_Open_Access_Special_Issue_on_Computer-Aided_Translator_Training_IJTIAL_22_Abstract_Announcement#fullTextFileContent
3. [Samuel Lübli](#). [David Orrego Carmona](#). When Google Translate is better than Some Human Colleagues, those People are no longer Colleagues. November 2017. Conference: Translating and The Computer 39 London. https://www.researchgate.net/publication/321275297_When_Google_Translate_is_better_than_Some_Human_Colleagues_those_People_are_no_longer_Colleagues
4. [Olga Witczak](#). 2016. Incorporating post-editing into a computer-assisted translation course. A study of student attitudes. *Journal of Translator Education and Translation Studies*, (1)1, pp. 35-55 <http://www.testsjournal.org>
5. Bates, Douglas, Maechler, Martin, Bolker, Ben, Walker, Steven, Christensen, Rune Haubo Bojesen, Singmann, Henrik, Dai, Bin, Scheipl, Fabian, Grothendieck, Gabor and Peter Green (2014). "lme4: Linear mixed-effects models using Eigen and S4." R package version 1.7, 1-23. <https://CRAN.Rproject.org/package=lme4> (consulted 21.11.2018).
6. Carl, Michael, Schaeffer, Moritz and Srinivas Bangalore (2016). "The CRITT translation process research database." Michael Carl, Srinivas Bangalore and Moritz Schaeffer (eds) (2016). *New directions in empirical translation process research*. Cham: Springer, 13-54.
7. Fiederer, Rebecca and Sharon O'Brien (2009). "Quality and machine translation: A realistic objective?" *The Journal of Specialised Translation* 11, 52-74.

